

ประกาศว่าด้วยผู้เดินทางไปนอกพระราชอาณาเขต
ให้ มีหนังสือเดินทาง

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งให้ประกาศให้
ทราบทั่วกันว่า ในเวลาที่มีสงครามอยู่นี้ รัฐบาลนานาประเทศได้มี
บัญญัติการตรวจตราหนังสือเดินทาง ของคนต่างประเทศที่เดินทาง
ไปขึ้นณเมืองท่าของประเทศนั้น ๆ โดยแข็งแรง และเมืองท่า
ต่างประเทศที่อยู่ติดต่อกับพระราชอาณาจักร์ ก็ได้กระทำการตรวจ
ตราโดยเข้มงวดกวดขันอยู่ด้วย ถ้าผู้ใดจะเดินทางจากพระราช
อาณาจักร์ไปโดยมิได้มีตราเดินทาง ซึ่งเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ

ในประเทศที่บุคคลนั้นอยู่ได้ออกให้สำหรับตัวโดยถูกต้องชอบแล้ว อาจจะได้รับความขัดข้องเดือดร้อนด้วยประการต่างๆ ซึ่งจะต้อง ถูกกักไว้ในเรือไม่ให้ขึ้นบกฯลฯ ไปได้แล้ว ก็จะถูกจับกุม ไปกักขังไว้สอบสวน หรือถูกส่งกลับมาเสีย ความขัดข้องเช่นนี้ ย่อมมีตลอดถึงเรือรับส่งที่รับบุคคลชนิดนี้โดยसानไปด้วย

ความจริงตามประเพณีแต่เดิมา เมื่อผู้ใดจะเดินทางไปนอก พระราชอาณาจักรโดยวิธีหัดแล้ว ก็มีธรรมเนียมที่ต้องรับ หนังสือเดินทางสำหรับตัวซึ่งเจ้าพนักงานได้ออกให้เป็นอย่างสำคัญ แต่ บุคคลโดยมากหาได้ถือเคร่งครัดว่าหนังสือเดินทางเป็นของจำเป็น โดยแท้ไม่ เพราะเหตุว่าแต่ก่อนยังไม่มี การตรวจตราเข้มแข็ง ประชาชนสามารถจะออกนอกพระราชอาณาจักรได้สะดวกโดยมิต้องมี หนังสือเดินทางเลย ผลแห่งการละเลยในสิ่งสำคัญเช่นนี้ จึงอาจ มีความลำบากบังเกิดขึ้นในสมัยนี้ตั้งที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

เพราะฉะนั้น เพื่อจะป้องกันความลำบากแก่การเดินทางของ ประชาชนในพระราชอาณาจักร ซึ่งประสงค์จะเดินทางไปต่างประเทศ ให้ได้รับความสะดวกเรียบร้อยนั้น ถ้าจะไปยังเมืองไกลๆ ฤฯ จะออกจากกรุงเทพ ฯ ก็ให้ผู้เดินทางไปแสดงความประสงค์ขอ รับหนังสือเดินทางต่อกระทรวงการต่างประเทศไปเป็นสำคัญสำหรับ ตัวด้วยจงทุกคน แต่ถ้าจะไปแต่เพียงเมืองต่างประเทศที่ใกล้เคียง ติดต่อกับพระราชอาณาจักรแล้วจะออกจากเมืองไม่ไปแล้ว ก็ให้ ไปขอรับหนังสือเดินทางจากผู้รักษาราชการในจังหวัด อุตสาหกรรม ศาสนา ภิบาลในมณฑลที่ตนตั้งอยู่นั้น

วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๔๖๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๔ หน้า ๔๓๓

อนึ่งผู้จัดการเดินเรือ แลนายเรือที่รับคนโดยสารตามเมืองท่า
ภายในพระราชอาณาจักนั้น ก็ควรจะต้องตรวจรับแต่เฉพาะ
ผู้ที่มีหนังสือเดินทางของเจ้าพนักงานซึ่งได้ออกให้ โดยถูกต้องเท่า
นั้น ถ้ามิฉะนั้นอาจจะเป็นเหตุให้ได้รับความขัดข้องและเสียเวลา
แก่การเดินเรือ อันเกิดจากการตรวจตราของรัฐบาลต่างประเทศ
และเมืองท่าต่างประเทศที่จะไปถึงนั้นด้วย

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๐
เป็นวันที่ ๒๕๐๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศใช้พระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ
ในเขตจังหวัดแถมณฑลที่ยังมิได้ประกาศใช้
พระราชบัญญัติให้ทั่วพระราชอาณาจัก

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ให้
ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ใช้พระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ พ.ศ. ๒๔๔๔ (ร.ศ. ๑๒๐) ใน
เขตจังหวัดแถมณฑลต่าง ๆ บางแห่งมาแล้วนั้น ได้ทราบฝ่าลอองธุลี
พระบาทว่า การที่ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติอากรค่าน้ำขึ้นใน
เขตจังหวัดแถมณฑลเหล่านั้น ไซ้ว่าจะเป็นประโยชน์แต่เฉพาะ
การเก็บเงินอากรค่าน้ำอย่างเดียวก็มิได้ ที่ได้ใช้พระราชบัญญัติ